

INKASSONÄMNDEN

Uttalande
den 16 maj 2001
Dnr 21/2001

Anmälare: En privatperson som varit näringsidkare

Ombud: Konsumentsekreterare Elisabet Cederholm
Ystads kommun
271 80 Ystad

Inkassoombud: AB Varbergs Finans
Box 1143
432 15 Varberg

Frågeställning: Hot om konkurs som inkassoåtgärd, överdrivet frekventa telefonkontakter och kränkande uttalanden vid indrivning

Anmälares uppgifter

För utfående av en fordran hos anmälares hade inkassoombudet ingivit en ansökan om konkurs mot honom. Fordringen uppgick till ca 13 000 kr i kapital jämte ca 14 500 kr i upplupen ränta samt ca 2 400 i tidigare kostnader och 4 300 kr i ytterligare kostnader för gäldenärens försättande i konkurs. Vid tillfället hade arbete med skuldsanering påbörjats, varom inkassoombudet hade vetskap. Ansökningen återkallades mot att anmälares genast betalade angivna kostnader och därefter 300 kr i månaden tills skulden är helt betald. Om anmälares brister häri skulle inkassoombudet ha för avsikt att inge ny konkursansökan.

Anmälares saknar utmätningsbara tillgångar varom inkassoombudet har kännedom. Hans totala skulder är ca 2 miljoner kr.

Anmälares har också påtalat att inkassoombudet ringer frekvent ("oupphörligen") till hans bostad, mobiltelefon och arbete och därvid uppträder oförskämt.

Inkassoombudets uppgifter

Inkassoombudet har uppgivit att det saknar anledning att yttra sig i ärendet innan den fråga om Inkassonämndens "jurisdiktion" som väckts av Sveriges Inkassoorganisation slutligt utretts.

INKASSONÄMNDEN

Inkassonämndens bedömning

Som svar på inkassoombudets fråga rörande nämndens "jurisdiktion" noterar nämnden att den saknar jurisdiktion i legal mening. Nämnden har i stället tillskapats som en näringslivets egenåtgärd för att verka för att god etik upprätthålles i inkassoverksamhet. Nämndens verksamhet regleras genom dess stadgar. Bakom nämnden står stora organisationer som företräder omfattande och olika sidor av inkassoverksamhet.

Inom näringslivet är det snarare regel än undantag att dess egna organ för bedömning av etiska frågor prövar även ärenden som berör andra företag än medlemmarna i den eller de organisationer som står bakom det aktuella organet. Detta gäller t.ex. Pressens Opinionsnämnd, POn, Marknadsetiska Rådet, MER, Näringslivets etiska råd mot könsdiskriminerande reklam, ERK, Nämnden för Bedömning av Läkemedelsreklam, NBL, och Etiska nämnden för direktmarknadsföring, DM-nämnden.

Vidare synes såväl EU som det svenska Regeringskansliet inta en positiv attityd till att näringslivsorgan vidtager egenåtgärder av skilda slag för att verka för att hela näringslivet skall följa rimliga etiska krav.

Mot bakgrund av vad nu sagts finner sig nämnden oförhindrad att pröva ärenden rörande god etik som berör företag vilka inte är medlemmar i någon av de organisationer som utser ledamöter i nämnden.

I samband med att nämnden gav inkassoombudet tillfälle att yttra sig i ärendet meddelade nämnden att den, om sådant yttrande inte inkom, skulle lägga anmälares uppgifter till grund för sin prövning. Med hänsyn härtill prövar nämnden ärendet med utgångspunkt från anmälares uppgifter.

Vad gäller de av anmälares påtalade förhållandena noterar nämnden först att den i tidigare ärenden angivit att det i och för sig inte kan anses strida mot god etik i inkassoverksamhet att ett inkassoombud använder sig av de åtgärder för att uppnå betalning som rättssystemet erbjuder men också att det ändå kan strida mot god etik att vidtaga sådana inkassoåtgärder som inte är ändamålsenliga eller som är mer vittgående än vad som kan anses påkallat. Det strider också mot god etik att hota med åtgärder som den som framställer hotet inte avser att vidtaga.

Inkassonämnden noterade vidare att en konkursansökan är en särdeles ingripande åtgärd. Den är därför förenlig med god etik endast om särskilda skäl föreligger. Sådana särskilda skäl kan exempelvis utgöras av intresset att bevaka att tidsfrister för återvinning inte löper ut, att gäldenären bedriver en förlustbringande verksamhet, att det är påkallat att få till stånd en sådan mer djupgående utredning som ingår i konkursinstitutet, att gäldenären söker undanskaffa egendom eller att gäldenären i övrigt agerar så att det är påkallat att tillgripa konkurs för att bevaka borgenärens berättigade intressen.

Nämnden konstaterar att ansöknings om konkurs var en anmärkningsvärd åtgärd med hänsyn till fordrat belopp, kostnaderna och den ringa utsikten att kunna få någon utdelning. Emellertid ingavs ansöknings och detta ledde till att vissa belopp faktiskt betalades. Den var därför inte meningslös.

Nämnden anser dock att ju mer skulden minskar, desto mindre rimligt ter det sig från etiska synpunkter att inge en ny konkursansökan mot anmälares med

INKASSONÄMNDEN

avseende på den aktuella skulden, åtminstone så länge möjligheten att få någon utdelning ter sig utsiktslös. Inkassonämnden anser att det i normalfallet strider mot god etik i inkassoverksamhet att använda ansökan om konkurs som ett rent påtryckningsmedel utan att det finns någon rimlig utsikt att få utdelning i konkursen. Undantagsvis kan dock en konkursansökan vara befogad för andra syften.

Nämnden anser slutligen att det strider mot god etik i inkassoverksamhet att på sätt anmälaren påtalat ringa med kortare intervall till gäldenären än vad som är sakligt påkallat för att driva in fordringen. Det strider således mot god etik bl.a. att ringa frekvent med syftet att driva fram betalning genom att skapa obehag för gäldenären.

Det strider också mot god etik i inkassoverksamhet att inte uppträda korrekt vid telefonkontakter med gäldenären.

Med detta uttalande avslutar nämnden handläggningen av ärendet.

* * *

Detta uttalande har avgivits enhälligt av ordföranden Lennart Groll samt ledamöterna Mats Bendrik, Sveriges advokatsamfund, Tom Ekelund, Finansbolagens Förening, Charlotte Strandberg, Svenska Inkassoföreningen, och Robert Vikström, Svenska Bankföreningen.

/Lennart Groll/
Ordförande

/Hans Wahrolén/
Sekreterare